

سریزه

پر عایداتو د مالیاتو د قانون د تطبیق حقوقي تفسیر د غیر انتفاعي موسسې غوښتونکي ته په واک کې ورکوي. هغه اسناد چې خصوصي طرز العمل نه گڼل کېږي په لاندې ډول دي:

شرایط

هغه غیر انتفاعي موسسې چې د نادولتي موسسو له قانون سره سمې (۸۵۹) نمبر رسمي جریده، د ۱۳۸۴ د چنگاښ ۱۵مه) تاسیس شوې دي، کولای شي د عوایدو لوی ریاست ته د مرستو، بېلاغوضو مرستو او نورو لازمو فعالیتونو له درکه د خپلو مالیاتي مکلفیتونو په اړه د خصوصي طرز العمل غوښتنلیک وړاندې کړي لکه څنګه چې د ۱۳۸۷ کال پر عایداتو د مالیاتو د قانون په ۱۰مه ماده کې صراحت لري.

د دې لپاره چې شرایط پوره کړي، موسسه باید:

- په ځانګړې توګه د تعلیمي، فرهنگي، لیک لوست، علمي او نورو خیریه اهدافو لپاره فعالیت وکړي. مرستندویان، سهم لرونکي، غړي او کارکوونکي نه شي کولای د دغې موسسې د فعالیت یا فسخته کېدو په جریان کې له موسسې څخه برخه من شي.

غیر انتفاعي موسسې کولای شي د خصوصي طرز العمل د ترلاسه کولو لپاره (۱) د ۱۳۸۷ کال پر عایداتو د مالیاتو له قانون سره سم، (۲) د افغانستان د نادولتي موسسو د نافذه قانون سره سم او (۳) د هغو اړوندو معاهدو سره سم چې د نادولتي موسسو پر اهدافو او تمویلي وضعیت تطبیقېږي، د عوایدو لوی ریاست ته غوښتنلیک وړاندې کړي چې له مالیاتي معافیته برخمنې شي.

۲۳ لارښود - له مالیاتو د غیر انتفاعي نهادونو د معافیت تایید

غیر انتفاعي ادارې کولای شي د عوایدو لوی ریاست ته د خصوصي طرز العمل لپاره درخواست وړاندې کړي او په دې توګه د خپل مالیاتي مکلفیت د حقوقي تعبیر پر بنسټ او د ۱۳۸۷ کال پر عایداتو د مالیاتو د قانون په اړه د هغوی د فعالیتونو پر بنسټ مالیاتي معافیت لاسته راوړي. د غیر حکومتي نهادونو په اړه د افغانستان قوانین او اړوندې معاهدې د نهاد د موخې او تمویلي وضعیت په اړه تطبیقېږي.

خصوصي طرز العمل څه شی دی؟

خصوصي طرز العمل د مالیاتي معافیت په برخه کې په یوه ځانګړي وضعیت باندې د ۱۳۸۷ کال

- د نادولتي موسسو د قانون له مخې بايد د اقتصاد له وزارت سره ثبت شي. اما د ۱۳۸۷ کال پر عايداتو د مالياتو د قانون د ۱۰مې مادې له مخې، يوازې دغه شان ثبتېدل موسسې ته دا امتياز نه ورکوي چې له مالياتو معاف شي. د داشان معافيت شرط دا دی چې د يادې موسسې اهداف او فعاليتونه هغه مقررات پوره کړي چې د ۱۳۸۷ کال پر عايداتو د مالياتو د قانون په ۱۰مه ماده کې جوت شوي.

غير انتفاعي ادارې کولای شي د عوايدو لوی رياست ته د خصوصي طرز العمل لپاره درخواست وړاندې کړي او په دې توگه د خپل مالياتي مکلفيت د حقوقي تعبير پر بنسټ او د ۱۳۸۷ کال پر عايداتو د مالياتو د قانون په اړه د هغوی د فعاليتونو پر بنسټ مالياتي معافيت لاسته راوړي. د غير حکومتي نهادونو په اړه د افغانستان قوانين او اړوندې معاهدې د نهاد د موخې او تمويلي وضعيت په اړه تطبيقېږي.

خصوصي طرز العمل څه شی دی؟

خصوصي طرز العمل د مالياتي معافيت په برخه کې په يوه ځانگړي وضعيت باندې د ۱۳۸۷ کال پر عايداتو د مالياتو د قانون د تطبيق حقوقي تفسير د غير انتفاعي موسسې غوښتونکي ته په واک کې ورکوي.

هغه اسناد چې خصوصي طرز العمل نه گڼل کېږي په لاندې ډول دي:

- د مالياتي معافيت تصديق ليک، که چېرې يوه موسسه خپل ټول کاري فعاليتونه په خصوصي طرز العمل کې په ډاگه کړي، بيا هم اغېزه پرې لري.

- د مالياتو د اطاعت پذيری تصديق ليک، خصوصي طرز العمل په دې باب څه اشاره نه کوي چې يوې موسسې تر کومې کچې د ۱۳۸۷ کال پر عايداتو د مالياتو د قانون څخه اطاعت

پذيري کړې ده.

- داخلي قانون، اصول او مقررات، هر ډول تفاهم ليک يا د موسسې اساسنامه؛

- د ارزول شوي بېلانس او سنی کاپي او داسې نور مالي صورت حسابونه چې د محاسبې د نړيوالو معيارونو له مخې چمتو شوي وي؛

- د کارکوونکو، رييسانو، مشرانو، مرستيالانو، منشي، خزانه دار، مدير، او نورو اداري مسولينو نومونه، پتي او د تېلفون شمېرې، د امکان په صورت کې، د دوی تر منځ فاميلي اړيکي؛

- د نادولتي موسسو په اړه د قانون له مخې د موسسې د ثبتولو په موخه د ارزونې دستر کمپسيون (HEC) لخوا صادره شوې ارزونه؛

- د موسسې د اضافي بودجې د تطبيق صورت حساب، او

- د هغو خپريه فعاليتونو يا پروژو د اعانو، مرستو، حق العضويتونو او د بلا عضوه مرستو لړليک چې يادې شوې موسسې ترسره کړي دي.

ژبه: د عوايدو د رياست د مکلفيت له مخې، ستاسو غوښتنليک بايد په دري يا پښتو ژبه وليکل شي. دغه راز، د انگليسي يوه کاپي يې هم د مرحالو په اسانسه کولو کې مرسته کوي. مگر حمايوي يا ملاتړو اسنادو ته په کار نه ده چې په دري يا پښتو ژبه وژباړل شي. نور اسناد چې پرته له دري، پښتو يا انگليسي ژبې ليکل شوي بايد په يو له دغو ژبو وژباړل شي.

که چېرې د مالياتو د قانون د ۱۰مې مادې له مخې يوه موسسه له مالياتو معاف وپېژندل او منظوره شي، د عوايدو لوی رياست يادې موسسې ته داسې خصوصي طرز العمل صادروي چې معافيت يې تايبید شي. دغه معافيت

تر هغه مهاله قانوني او معتبره پاتې کيږي مگر دا چې د خصوصي طرز العمل لپاره د غوښتنلیک په حقایقو کې بدلون راشي او له دې کبله یاده موسسه د دې وړتیا نه لري، یا د ماليې وزارت دغه معافیت د عوایدو د ریاست د معلوماتو له مخې لغوه اعلاني.

غوښتنلیک:

د عوایدو لوی ریاست هغو موسسو ته معافیت صادروي چې د خصوصي طرز العمل لپاره غوښتنلیک وړاندې کوي او د خپلو اسنادو په مرسته د مالیاتو د معافیت د وضعیت سره سم شرایط پوره کوي. د غوښتنلیک د وړاندې کولو لپاره غیر انتفاعي موسسې باید لاندې پړاوونه طی کړي:

۱ پړاو- ثبتول

هره غیر انتفاعي موسسه د اقتصاد له وزارت سره د نادولتي موسسو د قانون له مخې ځان ثبتوي او له اړونده قانون څخه اطاعت کوي.

۲ پړاو- د غوښتنلیک سپارل

هره غیر انتفاعي موسسه خپل غوښتنلیک چې د رئیس یا منشي لخوا لاسلیک شوی وي، د عوایدو لوی ریاست ته یې له لاندې ضمیمو سره یوځای سپاري:

بنسټ لغوه شي او وروسته له دې یاده موسسه د دغه اقدام پر وړاندې د اعتراض لپاره، یوازې محکمې ته د ورتگ موقع لري.

د رپوټ ورکولو شرایط او مکلفیتونه

له مالیاتو څخه د معاف شوي نادولتي موسسې منل موسسې ته دا حق نه ورکوي چې یوه موسسه دې د ۱۳۸۷ کال پر عایداتو د مالیاتو د قانون

لمخې د رپوټ له ورکولو، پر عایداتو د مالیاتو د اظهارلیک له ډکولو (۸۸مه ماده)، د ارزول شوو حسابونو، د اسنادو له ساتلو (۳۲مه ماده)، د تنخواگانو او مزدونو له موضوعي مالیې ۵۸مه ماده)، د کورونو د کرایو له موضوعي مالیاتو (۵۹مه ماده) او د موضوعي مالیاتو د صورت حسابونو له سپارلو او چمتو کولو څخه (۲۱ او ۲۲مه ماده) وښل شي.

دوه اړخیزه تړونونه او د مالیاتو د معافیت وضعیت

که چېرې غیر انتفاعي موسسې په هغو بشردوستانه او پراختیایي فعالیتونو کې بوختي وي چې له بسپنه ورکونکي هېواد، نړیوال سازمان یا نړیوال مالي نهاد سره د تړون لمخې تمویلېرې لکه څنګه چې د ۱۳۸۷ کال پر عایداتو د مالیاتو د قانون د ۱۰مې مادې په ۱ او ۲ جز کې یادونه شوې، دغه موسسې هغو اصولو ته تابع دي چې په قراردادیانو پورې اړه لري چې د موسسې پر معافیتي وضعیت هم اغېزه کولای شي.

د اقتصاد وزارت د دیپلوماتیکې ادارې د رئیس په غوښتنه د نادولتي موسسو د قانون د ۸مې مادې د ۷ جز له مخې، بسپنه ورکونکي هېواد ته په خپل ځواب کې، دا واک لري چې غیر انتفاعي موسسې

د غوښتنلیک لېږل: دغه راز، غوښتنلیک باید په کابل کې د ماليې وزارت د عوایدو لوی ریاست د خصوصي طرز العملونو او د مالیاتي معافیت د ریاست په عنوان وي او ورواستول شي.

۳ پړاو- د اړتیا په صورت کې د لازياتو اسنادو وړاندې کول

د عوایدو لوی ریاست مخکې له دې چې طرز العمل صادر کړي د لازياتو اسنادو غوښتنه کوي.

صدور، د اعتبار موده او شرایط

گومارلې او پروژې يې هم تمويل كړې ده.

فيسونه او لگښتونه

د خ د خصوصي طرز العمل د ترلاسه كولو، د مالياتو د راټولولو يا د تطبيق د پروسې لپاره د ماليې وزارت د عوايدو لوی رياست ته هېڅ ډول فيس يا لگښتونه نه ورکول كېږي.

كاري جوازونه او مالياتي تصفيې

كه چېرې يوه موسسه د ماليې وزارت د عوايدو له لوی رياسته د رسمي مکتوب غوښتنه وکړي چې خپل کاري جواز نوی کړي، موسسې ته په کار ده چې په کابل کې د عوايدو د رياست د منځنيو ماليه ورکونکو له ادارې سره اړيکه ونيسي.

ته د يو شمېر ځانگړو مالياتو څخه د معافيت امتياز ورکړي له دې جملې څخه د قراردادونو موضوعي ماليات چې د دغه راز معاهدو يا دوه اړخيزه تړون لمخې ترسره كېږي.

د يوه ټاکلي وزير يا دولتي چارواکي او ټاکلي موسسې ترمنځ د هر ډول مالياتي معافيت په باب ماده په يوه تړون کې د قانون د ۱۱۱ مادې له مخې غيرقانوني کار گڼل كېږي.

خو له افغان دولت سره په دوه اړخيزه تړون کې د يوه قراردادې په گټه چې د مالياتي معافيت ماده شامله وي، قانوني حيثيت لري.

كه چېرې نادولتي موسسې په دې باور وي چې دوه اړخيزه تړون دوی د مالياتو له مكلفيته معافولای شي، موسسې په لاندېنيو درېو ممكنه مواردو باندې پرېکړه کوي:

1) نور هېڅ کارونه ونه کړي او يوازې هغه چارې او فعاليتونه ترسره کړي چې د ماليې تابع نه وي. كه چېرې دغه موسسې ارزول شي او دوی د دې جوگه نه وي چې له خپلې نظريې دفاع وکړي،

د عوايدو لوی رياست د ټولو اړوندو اسنادو د ترلاسه كولو له نېټې څخه د ۲۱ رسمي ورځو په موده کې طرز العمل صادروي. د عوايدو لوی رياست د دوسې يوه ځانگړې شمېره د موسسې د راتلونکي مراجعې لپاره ټاکي.

دغه خصوصي طرز العمل:

• د ۱۳۸۷ کال پر عايداتو د مالياتو د قانون د ۱۰مې مادې له لمخې له مالياتو څخه د موسسې د معافيت وضعيت بيانوي؛

• د موسسې له لازمو فعاليتونو څخه د مرستو او عوايدو له درکه معافيت بيانوي؛

• د رپوټ ورکولو او موضوعي ماليې مکلفيتونه بيانوي چې موسسه يې د ۱۳۸۷ کال پر عايداتو د مالياتو د قانون لمخې اطاعت پذيري کوي.

• دغه خصوصي طرز العمل معتبره پاتې كېږي مگر دا چې د مشخصو دلايلو پر

3) يادونه: د دوه اړخيزه يا څو اړخيزه تړون له مخې د مالياتي معافيت كړنلاره په ۷ نمبر لارښود کې شرحه شوې ده. كه چېرې له صادر شوي طرز العمله داسې استنباط وشي چې د موسسې عوايد له ياد شوي قرارداده له ماليې معاف دي، د ياد شوي طرز العمل کاپي دې له کلني مالياتي اظهار ليک سره يوځای شي ترڅو داوښي چې هېڅ مقدار د پيسو د ماليې وړ نه ده. كه چېرې عوايد له مالياتو معاف و نه گڼل شي، د ورکړې وړ ماليات دې له کلني مالياتي اظهار ليک سره يوځای ورکړل شي؛

4) د معافيت لپاره هغه عمومي طرز العمل ته مراجعه کوي چې د بسپنه ورکونکي هېواد، نړيوال مالي نهاد يا څو ملتيزه سازمانونو لخوا د عوايدو له لوی رياسته ترلاسه شوی او دغو مرستندويه سازمانونو دغه موسسه په کار

د عوایدو لوی ریاست ادارې او مستوفیتونه مالیه ورکوونکو ته په وړیا توگه فورمې، لارښودونه او لارښوونې وړاندې کوي چې دا مواد په چاپ شوې او همداراز له یوه نوې ویب پاڼې <http://www.ard.gov.af> څخه د راښکته کیدو وړ ښو ترلاسه کیدای شي. یاده ویب پاڼه د عوایدو د لوی ریاست او مستوفیتونو موقعیتونه، د اړیکو شمیرې او کاري ساعتونو په اړه مالومات وړاندې کوي. مالیه ورکوونکي همداراز کولای شي نور گټور مالومات لکه عامې خبرتیاوې او طرزالعملونه، د معاش د موضوعي مالیه په اړه پوښتنې او ځوابونه، د ۱۳۸۷ کال پر عایداتو د مالیاتو قانون، او تعلیماتنامه ترلاسه کړي. یاده تعلیماتنامه د قانون هره ماده او اړوند مقررات په جلا توگه څیړي او د گټورو بیلگو په لرلو سره مالیه ورکوونکو ته لایحه آسانتیا په برخه کوي.

2) موسسې د خصوصي طرزالعمل لپاره یو غوښتنلیک او مکتوب د عوایدو لوی ریاست ته ورسپاري چې د مالیاتي معافیت لپاره قانوني دلایل وړاندې کړي او ورسره نور اړونده اسناد لکه د قرارداد کاپیانې، د بلا عوضه مرستو او اعانو شواهد او د اقتصاد له وزارت له اجازه لیک هم یوځای کړي.

گمرکي محصولات او نور مالیات

د خصوصي طرزالعمل پورته یاده شوې پروسه د ۱۳۸۷ کال پر عایداتو د مالیاتو له قانون سره سمون خوري او یوازې پر عایداتو د مالیاتو پر موضوعاتو پورې تړلې ده. د عوایدو لوی ریاست د نورو مالیاتو پر موضوعاتو یا د گمرکي محصولاتو په برخه کې طرزالعمل نه صادروي. نادولتي موسسه کولای شي د نورو مالیاتي موضوعاتو لپاره د حکومت له اړونده ادارې سره اړیکه ونیسي. د گمرکي محصولاتو د معافیت په باب د معلوماتو لپاره، نادولتي موسسه باید په کابل کې د مالیې وزارت د گمرکاتو له ریاست سره اړیکه ونیسي.

تطبیقي احکام

د ۱۳۸۷ کال پر عایداتو د مالیاتو د قانون له مقرراتو څخه د سرغړونې پایله دا ده چې د مالیې وزارت د عوایدو لوی ریاست د ۱۴ او ۱۶ نمبر فصل له مخې له خپل اداري او قانوني واک او صلاحیته کار اخلي چې په دې کې اضافي مالیات او جریمې شاملې دي. که چېرې اطاعت نه کول د مالیاتو له مکلفیته تېښته وي، سرغړونکی شخص د څېړنو او عدلي تعقیب لپاره لویې څارنوالۍ ته راجع کېږي.

